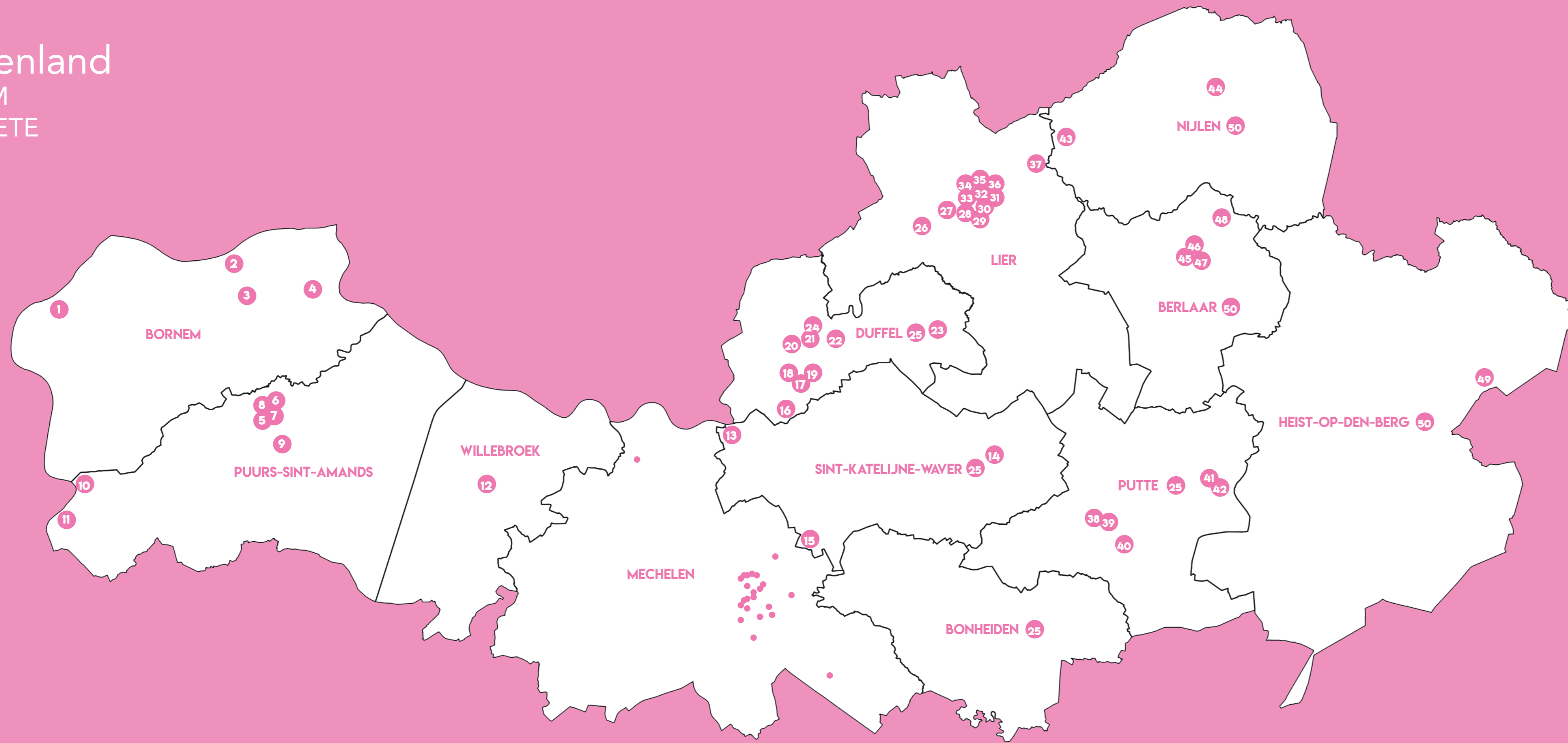

Regio Rivierenland

IOED IGEMO I.S.M

IOED BERG EN NETE

MEER OVER ERFGOED?
Neem een kijkje op onze website www.igemo.be/erfgoed

BEDANKT VOOR JE BEZOEK!

SCAN DE QR-CODE EN ONTDEK WAT ER IN DE BUURT NOG TE BELEVEN VALT VANDAAG.

- 1 IN HET SPOOR VAN DE MANDENVLECHTERS BORNEM**
De Zilverreiger, Scheldestraat 18 van 10u tot 18u
- rondleidingen om 10u30, 14u en 16u
- workshop "mandje vlechten" om 14u
- gegidste fietstocht start om 14u
- 2 RESTAURATIE DE NOTELAAR BORNEM**
Faviljoen De Notelaar, Notelaardreef 2 van 13u30 tot 17u30
- 3 OP STAP MET DE HERTOG BORNEM**
Kasteel d'Ursel, Wolfgang d'Urselstraat 9 van 10u tot 18u
- 4 WONDERKAMER NATURALIA BORNEM**
Museumkerk Wintam, Eduard De Blockstraat 2 van 10u tot 17u
lezing van 15u tot 17u
- 5 EN ROUTE NAAR ONZE KAPPELETJES PUURS-SINT-AMANDS**
Brochures liggen in het gemeentehuis, Forum 6 van 10u tot 18u

- 6 MAAK EEN RIT MET DE STOOMTREIN PUURS-SINT-AMANDS**
Stoomtrein - Halte Sint-Amunds, Marthe Massinstraat z.n. dienstregeling via www.stoomtrein.be
- 7 MAAK KENNIS MET HET NIEUWE FABLAB PUURS-SINT-AMANDS**
cc Binder, Forum 9 van 11u tot 17u
- 8 TOURNÉE MUSICALE IN DE PUURSE KERKTOREN PUURS-SINT-AMANDS**
Sint-Pieterskerk, Kerkplein 1 ieder uur tussen 14u en 18u
- 9 OP WEG NAAR DE WERF PUURS-SINT-AMANDS**
Museum Fort Liezele, Fortbaan 2 van 10u tot 17u
- 10 IN DE VOETSPoren VAN EMILE VERHAEREN PUURS-SINT-AMANDS**
Emile Verhaerenmuseum, Emile Verhaerenstraat 71 van 11u tot 12u30 en van 15u tot 16u30

- 11 EEN MOLEN IN WORDING PUURS-SINT-AMANDS**
Gansakermolen, Molendreef 45 van 10u tot 14u
- 12 ONTDEK DE KAPPELETJES EN HUN VERHALEN WILLEBROEK**
Brochure af te halen aan Bel-air, cc Binder, Forum 9 van 11u tot 17u
- 13 EN ROUTE DOOR DOMEIN ROOSENDAEL SINT-KATELIJNE-WAVER**
Domain Roosendael, Rozendaal 5 van 11u tot 12u30 en van 14u tot 15u30
- 14 WINTERTUIN EN ZALEN VAN HET INSTITUUT VAN DE URSULINEN SINT-KATELIJNE-WAVER**
Wintertuin en zalen Instituut van de Ursulinen, Bosstraat 9a van 10u tot 18u
- 15 KERK VAN DE GOEDE HERDER SINT-KATELIJNE-WAVER**
Kerk van De Goede Herder, Mechelsesteenweg 331 van 10u tot 17u

- 16 DUIK IN HET BELGISCHE OORLOGSVERLEDEN DUFFEL**
Fort van Duffel, Mechelsebaan 249 van 11u tot 16u
- 17 VAN KASTEELDOMEIN TOT WANDELBOSS DUFFEL**
Mouriaubos, Stormschranslaan z.n. van 14u tot 18u
- 18 HET REISVERHAAL VAN DE KAPEL EN ZIJN HEILIGEN DUFFEL**
Kapel St. Gummarus en St. Rumoldus, Stormschranslaan z.n. van 14u tot 18u
- 19 EEN RUSTPUNT IN HET WANDELBOSS DUFFEL**
Mariakapel Mouriaubos, Beukenlaan z.n. van 14u tot 18u
- 20 OP WEG NAAR 10 JAAR KUNSTENCENTRUM DE LOODS DUFFEL**
Kunstencentrum De Loods, Spoonweglaan 32 van 10u tot 17u

- 21 OP TOER IN DE NEOGOTISCHE SINT-MARTINUSKERK DUFFEL**
Sint-Martinuskerk, Kerkstraat z.n. van 11u tot 18u
- 22 OLV VAN GOEDE WIL: VAN PELGRIMSOORD TOT PAROCHIEKERK DUFFEL**
Kerk OLV van Goede Wil, Bruul van 12u tot 18u
- 23 EEN KERK IN BEWEGING: SINT-FRANCISCUS VAN SALES DUFFEL**
Kerk Sint-Franciscus van Sales, Mijlstraat 108 van 10u tot 18u
- 24 KIES JOUW ROUTE DUFFEL**
Routekaart af te halen in Sint-Martinuskerk, Kerkstraat van 11u tot 16u30
- 25 TRAPPEN TUSSEN TORENS BODUKAP**
Routekaart af te halen in Duffel: in de drie parochiekerken (nrs. 20, 21, 22) Bonheiden: GC 't Blikveld, J. Morrensplein 2 Putter: op de deelnemende locaties van Open Monumentendag
Sint-Katelijne-Waver: bij het Instituut van de Ursulinen (nr. 14) en Kerk van De Goede Herder (nr. 15)

- 26 TUSSEN DE GRAVEN, RIJ AAN RIJ... LIER**
Belgische Militaire Begraafplaats, Mechelsesteenweg 236 van 10u tot 17u
- 27 SYMBOELIËK OP HET 'OUD KERKHOF' LIER**
Begraafplaats Mechelsesteenweg 111 rondleiding elk half uur tussen 10u en 17u
- 28 DE BEGIJNHOFKERK, EEN SCHAT AAN FUNERAIR ERFGOED LIER**
Sint-Margarethakerk, Sint-Margaretastraat z.n. van 10u tot 17u
- 29 OUDE GRAFSTENEN, VERDWAALD IN HET STADSPARK LIER**
Stadspark, Netelaan z.n. van 10u tot 17u
- 30 OVER ZIEKENZORG, BEGRAVEN... EN EEN DUITSE TROMPETTER LIER**
Campus Zwartzusters, Volmolenstraat 65B van 10u tot 17u

- 31 EEN BLIK ONDER DE GROND IN DE SINT-GUMMARUSKERK LIER**
Sint-Gummaruskerk, Kardinaal Mercierplein z.n. van 10u tot 17u
- 32 DE SINT-PIETERSKAPEL EN HET LEGE GRAF VAN SINT-GUMMARUS LIER**
Sint-Pieterskapel, Heilige Geeststraat z.n. van 10u tot 17u
- 33 DE LAATSTE REIS - WANDELEN LIER**
Startpunt: Visit Lier, Grote Markt 58 van 10u tot 17u
- 34 DE LAATSTE REIS - FIETSEN LIER**
Startpunt: Visit Lier, Grote Markt 58 Van 10u tot 17u
- 35 OSCAR EN ROUTE LIER**
Het Huis van Oscar, Vredebergstraat 6 van 10u tot 17u
- 36 HET KLUIZEKERKHOF: DE GELIEFDE LAATSTE RUSTPLAATS LIER**
Kluizekerk, Gebroeders Doxplein z.n. van 10u tot 17u

OOK IN MECHELEN VALT ER HEEL WAT TE ONTDEKKEN!

Een greep uit het aanbod:

- bezoek de pas voltooid Predikherenkerk
- ontdek de bleekweide met beeldentuin van Jean-Paul Laenen
- ervaar de Brusselpoort door de ogen van de kolveniers en De Maan
- bezoek de huizen achter Sint-Jozef, de Duivels en het Paradijs

Ontdek alle locaties en activiteiten via deze QR-code of op www.openmonumentendag.be/mechelen.

In samenwerking met dienst Projecten & Monumenten van stad Mechelen.

- 37 ALS DE DODEN KONDEN SPREKEN... LIER**
Begraafplaats Kloosterheide, Kesselsesteenweg 97 van 10u tot 17u, live vertellingen tussen 14u en 17u
- 38 VERS GEPERST PUTTE**
Heemkring Het Molenijzer, Heuvel 41b van 10u tot 18u
- 39 ERFGOED EN AMBACHTEN PUTTE**
Heemkring Het Molenijzer, Heuvel 41b van 10u tot 18u
- 40 OP WANDEL MET NATUURPUNT DE PUTTER PUTTE**
Lokaal Natuurpunt De Putter, Tinstraat 9
Vertrekuren van de lange wandeling (8 km) naar De Hoge Beemortel: 10u en 14u
Vertrekuren van de korte wandeling (3 km) naar het park Tinstraat: 11u en 15u
- 41 NIEUWE LOCATIE ACADEMIE PUTTE**
Academie Putte, Diepestraat 3 van 10u tot 13u
- 42 DE KERK VAN BEERZEL PUTTE**
Kerk Beerzel, Beerzelplein 1 van 12u tot 18u

- 43 KASTEEL DE BIST: TUSSEN TWEE NETHES NIJLEN**
Kasteel De Bist, Beukenlaan 16 van 10u tot 17u
- 44 DIAMANT LANGS DEN IJZEREN WEG NIJLEN**
Diamantcentrum en Slijperij Lieckens, Spoorweglei 42 - demonstraties van 10u tot 16u
- gidsbeurten om 10u30 en 14u
- 45 EN ROUTE LANGS CAFÉS BERLAAR**
Kiosk op het Marktplein ieder half uur tussen 13u en 17u30
- 46 SINT-PIETER IN KLEUR BERLAAR**
Sint-Pieterskerk, Markt z.n. van 10u tot 18u
- 47 LANGS KAPELEN EN WEGEN BERLAAR**
brochure af te halen in de Sint-Pieterskerk (Markt z.n.) tussen 13u en 18u of in de Sint-Lambertuskerk (Lambertusplaats 3) tussen 10u en 16u
- 48 DOOR DE EEUWEN HEEN MET SINT-LAMBERTUS BERLAAR**
Sint-Lambertuskerk, Lambertusplaats 3 rondleidingen om 10u, 11u30, 13u en 14u30
- 49 400-JARIGE PANDOERENHOEVE VIERT FEEST HEIST-OP-DEN-BERG**
Pandoerenhoeve, Bruggeneinde Heibaan 13 van 13u tot 18u
- 50 OP HET RITME VAN DE KEMPEN BERLAAR, NIJLEN, HEIST-OP-DEN-BERG**
Kies je route uit via www.openmonumentendag.be/kempen.
Je kan er ook de gpx-bestanden downloaden.

OPEN MONUMENTEN DAG
Regio Rivierenland

08.09.24 En route!

Open Monumentendag

Benieuwd wat regio Rivierenland voor Open Monumentendag voor jou in petto heeft? Ontdek het snel in deze brochure!

Beste erfgoedliefhebber,
Dit jaar leiden alle wegen naar... Open Monumentendag op zondag 8 september! Tijdens deze 36ste editie vieren we hoe mensen en ideeën altijd in beweging zijn. We struinen langs steen-, water-, ijzer- en landwegen op zoek naar wat ons verbindt. Van de herkomst van straatnamen tot eeuwenoude handelsroutes, van historische rijtuigen tot hedendaagse pelgrimstochten. We ontrafelen hoe nauw onze monumenten verbonden zijn met hun omgeving, in de stad of het dorp, in het landschap, langs de weg of route.

Benieuwd wat regio Rivierenland voor Open Monumentendag voor jou in petto heeft? Ontdek het snel in deze brochure!

- Reservatie verplicht
- Wandeling
- Fietstocht
- Gegidst bezoek
- Tentoonstelling
- Doe-activiteit
- Kinderactiviteit
- Drank en versnapering

BORNEM

1. In het spoor van de mandenvlechters
Als bezoeker kan je 5 activiteiten volgen die in teken staan van de mandenmakerij.

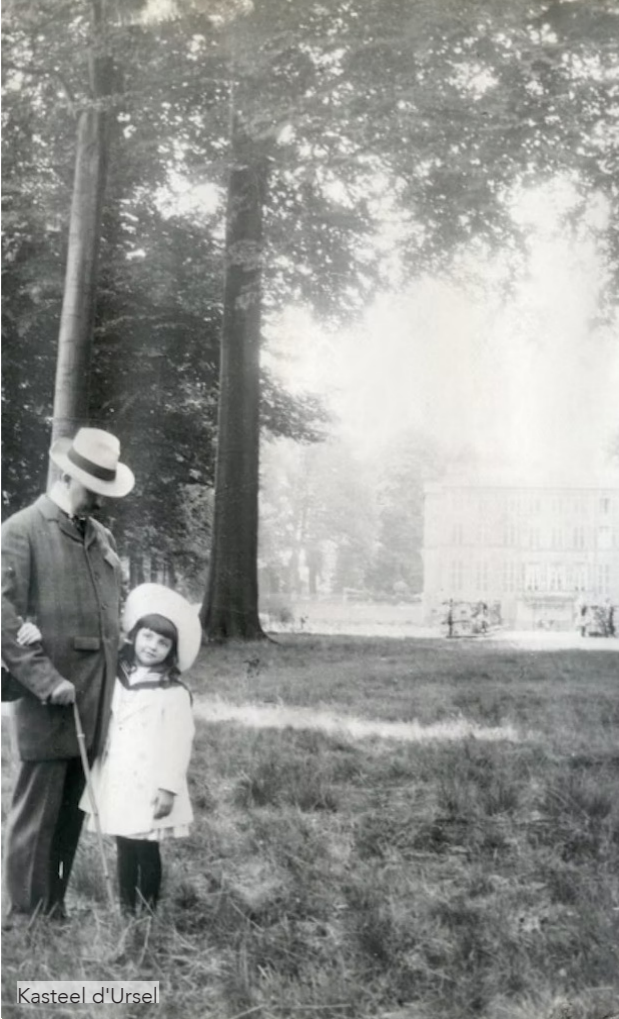
• In het Vlechtmuseum word je wegwijs gemaakt in de wondere wereld van de gevlochten materialen. Naast de permanente collectie kan je dit jaar komen kijken naar de Internationale tentoonstelling “Gevlochten Dieren”. Kom het museum zelf ontdekken of sluit aan bij een van de rondleidingen.

• Je kan ook zelf leren vlechten tijdens de basis workshop “Mandje vlechten”.

• De fietsers gaan onder leiding van een gids “En Route in spoor van de mandenmaker” met de Slijkneus fietsroute (22 Km).

• Sportievelingen kunnen in het Vlechtmuseum gratis de brochure ophalen voor de fietstocht “Schelde Kastelenroute (57 of 20 Km)”. Gezellige dorpjes, adembenemende natuur en niet één maar drie kastelen!

• Voor de wandelaars is er “En Route in het “Stiltegebied van Weert (5 Km)”. Haal je brochure gratis op aan het Vlechtmuseum.

Kasteel d'Ursel

DUFFEL

16. Duik in het Belgische Oorlogsverleden

Bezoek het Fort van Duffel tijdens open Monumentendag en duik in ons Belgische oorlogsverleden.

- De fortgidsen geven korte, boeiende rondleidingen van 30 min. die een voorproefje bieden van de volledige tour. Om de vleermuizen niet te storen, slaan ze de onderaardse gang over. Maar wees gerust: er valt nog genoeg te ontdekken!
- Kunstenars Veerle De Ceulener & Annick Dewinter presenteren hun werk in het fort. Laat je raken door 'Hangover': een kunstzinnige verwerking van oorlogstrauma in weefwerk en porselein.

17. Van kasteeldomein tot wandelbos

Een bezoek aan dit wandelbos staat garant voor beweging en gezonde lucht, maar ook voor een ontdekkingstocht doorheen de geschiedenis van het voormalig kasteel- en hoevedomein dat vanaf de jaren 1950 heringericht is als villawijk met boomrijke speel- en wandelzone. Zoek en vind de erfgoedplekjes in dit 'Mouriaubos'. Bij de boskapelletjes kan je een wandelplan oppikken.

31. Een blik onder de grond in de Sint-Gummaruskerk

Vroeger was een laatste rustplaats in een kerk een belangrijk statussymbool. Op het einde van de 18de eeuw verbiedt de overheid omwille van hygiënische redenen het begraven van “rijke stinkers” in en rond de kerk. Zo gebeurt het ook in de Sint-Gummaruskerk. Dankzij de grondige restauratie van de Sint-Gummaruskerk kan je nu vanuit de kijkdooes een unieke blik werpen in de ondergrond van de kerk. Ontdek hoe verleden en toekomst samenkomen in dit prachtige monument.

32. De Sint-Pieterskapel en het lege graf van Sint-Gummarus

Een eeuwige rust was Sint-Gummarus nooit gegund. In de Sint-Pieterskapel, het enige romaanse gebouw van Lier, vind je vandaag zijn lege graf. Gidsen vertellen je meer over de kapel en het leven van de heilige. En vergeet zeker niet te vragen naar het verhaal achter het schilderij ‘De moord op priester Fredegerus’!

TIP

Combineer verschillende activiteiten in Lier om een volledig beeld te krijgen van de funeraire tradities in de stad en stil te staan bij 'de laatste reis' die ieder maakt.

2. Restauratie paviljoen De Notelaer

De restauratie van het paviljoen is gestart in december 2023 en zal voltooid zijn einde 2024. Dit geleid bezoek is een unieke gelegenheid om een restauratie van een erfgoedparel van nabij te volgen.

3. Op stap met de hertog

Doorheen deeeuwenodigdende opeenvolgende hertogen hun gasten graag uit voor een ‘tour du propriétaire’, hun favoriete wandeling langs de mooiste plekjes in het park. In de geest van de hertog neemt een wandelbrochure je mee door de geschiedenis van het kasteeldomein. Je kan de brochure gratis meemenen in het poortgebouw (het rode gebouw aan de zijingang) of digitaal bekijken.

TIP

Voor of na de wandeling kan je tegen betaling ook de tentoonstelling Les Liaisons Désireuses. Over lust, verleiding en verlangens bezoeken. Niet geschikt voor kinderen.

Reserveer of schrijf je in voor een activiteit via de website van Open Monumentendag. Surfen naar de website doe je gemakkelijk door de QR-code te scannen op de achterflap van deze brochure.

18. Het reisverhaal van de kapel en zijn heiligen

De 17de-eeuwse kapel van Sint-Gummarus en Sint-Rumoldus is recent gerenoveerd. Op Open Monumentendag kan je er binnen. De kapeltoezichters vertellen het verhaal van dit bijzondere gebouw en over de plek waar het staat. En je krijgt een primeur. De heiligen die tot 40 jaar geleden op het altaarje stonden, keren voor het eerst terug. Naast deze unieke expo is er ook nog een puzzeluitdaging.

19. Een rustpunt in het wandelbos

Aan de rand van de bosrijke speelzone in de Beukenlaan bouwden de parochie en de chiro van Duffel-Oost omstreeks 1960 een bidplaats toegewijd aan Maria. Een tijdje geleden is deze kapel mooi opgeknapt. Op Open Monumentendag krijgt ze bovendien een nieuwe invulling. De kapeltoezichter vertelt je er meer over. Hij brengt ook het (beeld)verhaal van de herbestemming en transformatie van de nabije omgeving in de jaren 1950.

36. Het Kluizekerkhof: de geliefde laatste rustplaats voor Lierenaars

Tot de 18de eeuw is het Kluizekerkhof de favoriete laatste rustplaats van vooraanstaande Lierenaars. Van het kerkhof valt vandaag niets meer te zien. Enkel 18 grafzerken ingewerkt in de kerkmuren verwijzen naar verschillende notabelen die vroeger in de kerk lagen. Benieuwd waarom het Kluizekerkhof de geliefde begraafplaats was voor Lierenaars en waarom dit plots veranderde? Je komt het te weten als je even tot aan achterzijde van de kerk wandelt.

37. Als de doden konden spreken... begraafplaats Kloosterheide

Kloosterheide is de laatste rustplaats van een aantal bijzondere Lierenaars. Timmermans en Zimmer kent iedereen. Maar wat maakt Theodor Proost, Staf Van Boeckel, Emma Depincne of Julia Van Hool zo bijzonder? Wandel op je eigen tempo over deze begraafplaats en laat je verrassen door een aantal boeiende verhalen.

Haal bij één van de Open Monumenten-medewerkers een plannetje en kuier rustig rond. Op sommige plaatsen wordt live verteld, elders kan je een uniek verhaal lezen. Live vertellingen enkel tussen 14u en 17u.

4. Wonderkamer Naturalia

In een kleine sfeervolle ruimte staan de dieren centraal die hun thuis hadden in Wintam of er terechtkwamen voor huishoudelijke consumptie. Ook huiselijke gebruiksvoorwerpen die vervaardigd zijn uit dierlijke resten worden getoond. De expositie gaat onder meer over de relatie tussen mens en dier doorheen de tijd. Het verhaal wordt gebracht aan de hand van vondsten van, al dan niet door de mens bewerkt, botmateriaal gevonden bij de aanleg van de kanaalarm in Wintam.

In de lezing ‘Toen de dieren(botten) nog spraken’ om 15u gaat archeozoöloog Peter Van der Plaetsen in op het onderzoek van dierlijke botresten om inzicht te krijgen in de dieren die in de regio voorkwamen en in de relatie tussen mens en dier doorheen de tijd. Na de lezing wordt de aan Jos De Reu opgedragen Wonderkamer Naturalia officieel ingehuldigd.

20. Op weg naar 10 jaar Kunstencentrum De Loods

De Loods is een laagdrempelig sociaal-artiestiek atelier voor mensen met en zonder psychische kwetsbaarheid. Maak kennis met de kunstenaars die aan het werk zijn. De aanwezige vrijwilligers staan klaar om u uitleg te verstrekken over de werking en de geschiedenis van de voormalige spoorweggoederenloods. De expo ‘En route’ van Schorshaegen Duffel en Heist-op-den-Berg is tevens te bezichtigen.

PUTTE

38. Vers Geperst

Op de Ixenhoevel zullen de leden van het Davidsfonds aanwezig zijn om je wat meer te vertellen over het historische Prieeltje waarin een expo opgesteld zal zijn. Onder de noemer “Vers Geperst” stelt het Davidsfonds tevens hun nieuwe jaarprogramma voor in het oude volkscafé het Stamenee. Er zal ook een hause boeken- en gereedschapsmarkt plaatsvinden en een beurs voor Putse schrijvers die zichzelf en hun boeken komen voorstellen. Een leuke doe-activiteit is het ‘En route vervolgverhaal’, kom ontdekken wat dit inhoudt!

39. Erfgoed en ambachten in de kijker

Binnen de muren van het heemmuseum staat het dagelijkse leven in de Kempen in al zijn facetten centraal. Tijdens Open Monumentendag zal er een tentoonstelling opgesteld zijn met het thema ‘De laatste reis’. Ook zijn er demonstraties van oude ambachten. Je kan proeven van zelfgebakken brood gemaakt in een oude bakoven en nog meer lekkernijen. In de cafetaria is een ruime keuze aan streekbieren en –specialiteiten. Ook het Deposeum voor Lingerie en Ondergoed is geopend! Voor de kinderen is er bovendien een ruime speeltuin.

PUURS-SINT-AMANDS

5. En route naar onze kapelletjes

De gemeente Puurs-Sint-Amands staat gekend voor de vele (in aantal en verscheidenheid) kapellen, gevelkapelletjes en boomkapelletjes. Dit heeft te maken met de grote aanwezigte Mariadevotie. De gemeente leit er maar liefst 52. Met de gratis fiets- en wandelbrochure kom je veel te weten over enkele van deze kapellen. De brochure vind je in de toeristische infopunten (Onthaal Park Fort Lievezele en Glazen Huis Sint-Amands) alsook in het nieuwe gemeentehuis.

6. Maak een rit met de stoomtrein

Ga volledig “En Route” met de stoomtrein tussen Sint-Amands, Buggenhout aan de Schelde en Baasrode-Noord en combineer tal van activiteiten in de regio!

7. Maak kennis met het nieuwe Fablab

En route? Dat betekent dat alles en iedereen verbonden raakt. Laat technologie nu net ons grootste netwerk zijn. “Bender Makerspace” is een open digitale werkplaats waar je je eigen creaties maakt. Je kunt er gebruik maken van lasersnijders, 3D printers, electronica, handgereedschap, naaien borduurmachines, printers, soldeerbouten en veel meer.

21. Op toer in de neogotische Sint-Martinuskerk
Ontdek het bewogen verhaal van dit imposante, vijfbeukige kerkgebouw. Een door de oorlog gelittekend monument, heropgebouwd en gerestaureerd en met een 15de-eeuws gotisch hoogkoor dat wonderwel is bewaard gebleven. De Sint-Martinuskerk is beschermd als monument en maakt deel uit van een beschermd dorpsgezicht. Op Open Monumentendag kan je een aantal ruimtes eenmalig betreden en een paar kerkschatten van heel nabij bekijken.

22. Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil: van pelgrimsoord tot parochiekerk

Laat je verrassen door het kunstige, barokke interieur van deze kerk. Het pand toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Goede Wil was oorspronkelijk een bedevaartskapel die heel wat pelgrims en zieken naar Duffel leidde. Drie eeuwen later is ze merklijk vergroot en kreeg ze het statuut van parochiekerk. De contouren van de 17de-eeuwse kapel zijn nog duidelijk merkbaar. De kapelzone is beschermd als monument.

40. Op wandel met Natuurpunt De Putter

Naast een infostand met meer uitleg over de 19de eeuwse hoeve Het Hooghuis, de omgeving en over de werking van Natuurpunt zorgen de gidsen tijdens Open Monumentendag voor enkele wandelingen naar het nabijgelegen natuurgebied De Hoge Beemortel en naar het park aan de Tinstraat. Tijdens deze wandelingen zal een gids de deelnemers begeleiden en meer vertellen over het prachtige landschappelijke erfgoed dat op de weg ligt.

23. Een kerk in beweging: Sint-Franciscus van Sales

Deze neogotische kerk is gebouwd in het begin van de 20ste eeuw, kort na de oprichting van een zelfstandige parochie voor de regio Mijlstraat. De bouwstructuur van het bedehuis is nog steeds onveranderd. Maar wie het gebouw nu binnenstapt, ontdekt een kerk in beweging. Ze profileert zich als ‘een Open Huis’ met verschillende kamers. Op 8 september zijn er doorlopend rondleidingen. Kinderen kunnen schilderen in de ‘kliederkapel’ en leren hoe je met zand een kunstwerk kan maken.

24. Kies jouw favoriete route: langs bunkers, hoeves, kapellen of kerken

Duffel, Bonheiden, Putte en Sint-Katelijne-Waver lanceerden recent een paar erfgoedroutes. Het zijn wandel- en fietsroutes langs KW-liniebunkers, hoeve-erfgoed en kapelletjes. Het routeplan zet je op weg naar het erfgoed, in de begeleidende brochure vind je het verhaal van elke plek. Pik een exemplaar op bij het infopunt aan de Sint-Martinuskerk.

41. Openstelling nieuwe locatie academie
De kunstdomeinen muziek en woord van de Putse academie kregen hun stek in het oude gemeentehuis, een prachtige herbestemming voor dit historische gebouw. De voorbije jaren is er hard gewerkt om het klaar te stomen om de leerlingen te ontvangen. Het is nu al een jaar in gebruik als academie. Ook de zolder is nu een prachtige toneelruimte geworden. Tijdens Open Monumentendag krijgt iedereen de kans het gebouw te bezoeken.

42. Openstelling en rondleiding kerk Beerzel

De voorbije periode is de kerk in het hart van Beerzel gerenoveerd, zowel de toren als het interieur. Tijdens Open Monumentendag kunnen de mensen een kijkje komen nemen in de vernieuwde kerk. De mensen van de parochie staan paraat om de bezoekers van meer tekst en uitleg te voorzien en nemen je ook mee naar de verdieping.

44. Diamant langs de Ijzeren Weg

Diamantbewerking speelde vanaf de late 19de eeuw een belangrijke rol in de Kempen. Hoe en waarom zijn deze edelstenen hier meer dan 100 jaar geleden terecht gekomen? Wat betekende het station van Nijlen en de spoorweg voor de diamantbewerkers, fabrikanten en diamantairs? De gidsen doen dit verhaal graag uit de doeken tijdens een rondleiding. In het Diamantcentrum en de gerestaureerde diamantslijperij Lieckens kan je terecht voor demonstraties diamantsnijden en -slijpen.

8. Tournée Musicale in de Puurse kerktoeren

Halvenwege de toren van de Sint-Pieterskerk kan je kennismaken met het 300 jaar oude Delahaye-orgel. Organist Bart Jacobs en enkele studenten lichten de geschiedenis, werking en bespeling van dit bijzondere instrument toe. Hoog in de toren bereik je de beiaardkamer, waar de beiaardiers Tim Couck en Anysim Yavarouski uitleg geven over het instrument en de bezoekers trakteren op een bespeling backstage. Schrijf je in via de webshop van gemeente Puurs-Sint-Amands.

9. Op weg naar de werf

Vanaf 1908 werd in Lievezele een fort gebouwd. Voor die betonnen mastodont was een enorme massa bouwmetaal nodig. De aannemer liet speciaal voor dat doel een spoorwegverbinding aanleggen tussen het station van Puurs en de fortlocatie. Tijdens recent archeologisch onderzoek kwamen de resten van die spoorlijn weer terug aan de oppervlakte. Ter gelegenheid van Open Monumentendag 2024 wordt in de audiovisuele zaal van Fort Lievezele doorlopend een diamontage getoond over deze werken en kunnen bezoekers een blik werpen op de tijdelijke route die de bouw van het fort mogelijk maakte.

25. Trappen tussen torens

Zo heet de vierde erfgoedroute die de gemeenten Duffel, Bonheiden, Putte en Sint-Katelijne-Waver rond Open Monumentendag hebben klaargestoomd. Het traject van 2024 maakt een verbinding tussen de parochiekerken. Zet je stalen ros maar klaar voor een boeiende fietstocht. Ontdek op de voorzijde van deze brochure waar je op Open Monumentendag het gratis routeplan kan verkrijgen!

NIJLEN

43. Kasteel De Bist - een kasteeldomein tussen twee Nethes

In de kasteelgebouwen maar ook in de waardevolle historische tuin lieten de bewoners hun sporen achter. Recent nam Jeugdhulp Don Bosco zijn intrek en werd het een begeleidingstehuis voor jongeren. Wat zijn hun toekomstplannen? En welke geschiedenis deelt het kasteel met de treinsporen langs het domein? Onder deskundige begeleiding van Erfgoedkring Tussen Twee Nethes kan je het kasteel uitzonderlijk nog een keer binnenin bezichtigen, zoals de gasthuizusters er tot voor kort woonden. Met een natuurhistorische rondleiding door Natuurpunt De Wielewaal kan je in de tuin enkele markante bomen en ander houtig erfgoed ontdekken.

44. Diamant langs de Ijzeren Weg

Diamantbewerking speelde vanaf de late 19de eeuw een belangrijke rol in de Kempen. Hoe en waarom zijn deze edelstenen hier meer dan 100 jaar geleden terecht gekomen? Wat betekende het station van Nijlen en de spoorweg voor de diamantbewerkers, fabrikanten en diamantairs? De gidsen doen dit verhaal graag uit de doeken tijdens een rondleiding. In het Diamantcentrum en de gerestaureerde diamantslijperij Lieckens kan je terecht voor demonstraties diamantsnijden en -slijpen.

10. In de voetsporen van Emile Verhaeren

Wandel mee in de voetsporen van de beroemde dichter Emile Verhaeren door de pittoreske dorpskern van Sint-Amands en langs de mooiste bocht van de Schelde. De wandeling begint aan het Emile Verhaeren Museum en doet de recent gerestaureerde Sint-Amanduskerk aan, gaat dan verder langs de Dam met zijn oude vissershuisjes, vervolgens gaat het langs de groene Scheldedijken en eindigt aan het grafmonument van Emile Verhaeren. Gelegen aan de oevers van de stroom biedt het een onvergetelijke zicht op de bocht van de Schelde en het verder afgelegen Mariekerke. In het museum is ook een geïllustreerde wandelbrochure met een handige kaart beschikbaar.

11. Een molen in wording

Wie in 2025 de Schelde afvaart zal ter hoogte van Puurs-Sint-Amands begroet worden door de Gansakermolen. De windmolen die oorspronkelijk in Geel stond wordt na een grondige restauratie van de staak tot de wieken opnieuw opgebouwd in de gemeente aan de Scheldebocht. De site is nog niet opengesteld, maar kom alvast kijken naar de stand van zaken.

26. “Tussen de graven, rij aan rij…”

Op de Lierse militaire begraafplaats liggen Belgische soldaten begraven die vooral sneuvelden in de begindagen van de Eerste Wereldoorlog in de slag aan de Nete. Na de bevrijding van Lier op 5 september 1944 wordt in de Rijksnormaalschool een militair hospitaal opgericht. De soldaten die daar overlijden worden ook op deze begraafplaats begraven.

Spreek gerust de gids ter plaatse aan. Hij zal je met plezier meer vertellen over deze bijzondere begraafplaats die sinds 2008 beschermd is als monument.

27. Symboliek op het ‘Oud Kerkhof’

Ga mee op een reis door de tijd, langs indrukwekkende monumenten, artistieke grafstenen en serene gedenktekens. Elk van deze plekken vertelt zijn eigen verhaal, niet alleen over de mensen die er begraven liggen, maar ook over de cultuur, kunst, religie en sociale waarden van hun tijd. Door zorgvuldig gekozen plaatsen krijg je een verrijkend inzicht in de betekenis en schoonheid van funerair erfgoed. Elk half uur start er een gratis gegidste rondleiding. De rondleiding duurt 60 minuten. Voor kinderen is er een opdrachtenblad voorzien.

45. ‘En route’ langs Berlaarse cafés op het Marktplein

Lokale verenigingen ‘t Dolhuis en Neos Berlaar nemen je graag mee op sleeptouw langs de vele (verdwenen) historische cafés rond het centrale dorpsplein, en vertellen onderweg hun vergeten verhalen en soms smakelijke anekdotes.

46. Sint-Pieter in kleur

Laat je onderdempelen in het opvallende kleurenpalet van de onlangs gerestaureerde Sint-Pieterskerk. Niet enkel de buitengevels, maar ook het interieur en neogotische koor werden met behulp van kleurenonderzoek in hun oude glorie hersteld. Jarenlang zat de kleurrijke afwerking verborgen onder een egale witte verflaag.

47. Langs Berlaarse kapellen en wegen

Volksdevotie gaf aanleiding tot het oprichten van vele boomkapelletjes, gevelnisjes en veldkapellen. In Berlaar staan of hangen ze waar je ze niet meteen verwacht. Aan de hand van een gratis publicatie krijg je een overzicht van de grote diversiteit aan kapelletjes en van hun verhalen, oprichters en betekenis. Je kan ze ontdekken met een wandeltocht van 3 of 5,5 km of met een sportieve fietsrit van 27 km.

WILLEBROEK

12. Ontdek de kapelletjes en hun verhalen

Langs heel wat wegen ontdek je kleine kapellen. Vaak zijn deze opgericht door een familie als dank. Ontdek tijdens Open Monumentendag hun verhalen en geschiedenis. De route leid je te voet of met de fiets langs de trage wegen doorheen de gemeente. Haal gratis je brochure op aan het infopunt in park Bel-air.

28. De begijnhofkerk, een schat aan funerair erfgoed

In de vloer van de kerk zijn bijna 100 grote grafstenen verwerkt. De meeste dateren uit de 18de eeuw. Bij het vernieuwen van de kerkvloer in 1893 werden ze herlegd en herschikt. Sommige grafzerken zijn ouder dan de huidige kerk en gaan terug tot de 15de eeuw. Vandaag is een uitgelezen kans om deze prachtige kerk binnenin te bezichtigen. Bovendien krijg je er extra info over een aantal bijzondere graven.

29. Oude grafstenen, verdwaald in het stadspark

Rond het Hof van Geetruyen in het Lierse stadspark liggen een aantal eeuwenoude grafzerken, een beetje verdwaald. Ontdek vanwaar deze stenen komen, aan wie ze toebehoorden en hoe ze hier zijn terechtgekomen!

30. Zwartzustersklooster: over ziekenzorg, begraven… en een Duitse trompetter

De zwartzusters speelden altijd een belangrijke rol in de Lierse ziekenzorg en de begrafenispraktijk. Ontdek tijdens “En route - De laatste reis” het opmerkelijke verhaal achter een grafsteen van een Duitse trompetter in dienst van de Engelse koning.

48. Door de eeuwen heen met Sint-Lambertus: gidsbeurt en gospelkoor

Te midden van het pittoreske en beschermde dorpscentrum van Gestel blaast de gids voor u het stof van de heiligen in de intieme gotische Sint-Lambertuskerk. Hij neemt je mee op tocht in een magische wereld van sterke verhalen die ook voor de moderne mens nog steeds een bron van inspiratie kunnen zijn. De gidsbeurten worden telkens afgesloten met een optreden van een gospelkoor.

SINT-KATELIJNE-WAVER

13. En route door domein Roosendaal

Volg de begeleide wandeling van 6,5 kilometer langs het waterkantpad naar Domein Roosendaal. Nog steeds komen de meeste bezoekers via de Nete naar domein Roosendaal. Het water speelt al 800 jaar een belangrijke rol voor het domein. Dit is een activiteit voor iedereen die geniet van natuur en erfgoed.

14. Wintertuin en zalen van het Instituut van de Ursulinen

Stap binnen in de betoverende wereld van het voormalig internationaal meisjesspensionaat in Onze-Lieve-Vrouw-Waver met de adembenemende wintertuin in art-nouveaustijl uit 1900. De restauratie en renovatie met interactieve rondleiding dateren van 2024. De wintertuin en de zalen zijn vrij te bezoeken en er zijn doorlopend rondleidingen.

15. Kerk van De Goede Herder

Breng een vrij bezoek of sluit aan bij een rondleiding in deze bijzondere zaalkerk in art deco-stijl, gebouwd in 1938-1939.

begraafplaats Kloosterheide ©Visit Lier

HEIST-OP-DEN-BERG

49. 400-jarige Pandoerenhoeve viert feest

De hoeve met keesstromolen en bakhuis blaast 400 kaarsjes uit. Je beleeft hun rijke geschiedenis én dat van het omliggende gorenlandschap met gegidste rondleidingen en tal van activiteiten. Dansinitiatie en live volksmuziek, volksverhalen in plaatselijk dialect, een bakhuis demonstratie, volksspelen, fotoshoot in oude kledij, knutselen van wandelstokken, en een erfgoedfietstocht. Ondertussen kan je genieten van friekandellen op grootmoeders wijze en lekkere streekbieren. Tot slot wordt de publicatie ‘400 jaar Pandoerenhoeve en De Goren’ gelanceerd, een absolute must voor erfgoedliefhebbers. Reservatie is enkel verplicht voor de begeleide natuurwandeling in de Goren.

OP HET RITME VAN DE KEMPEN

50. Op het ritme van de Kempen

Zeven erfgoedorganisaties verzamelden voor de Kempense regio tal van lokale fiets- en wandelroutes en hun verhalen: van pelgrimage naar Scherpenheuvel tot bezinningstochten door Kempens bos en hei. Sluit aan bij een gegidste tocht, of kies à la carte, te voet of met de fiets, je persoonlijke lievelingsroute uit via de website. En wist je dat er in Nijlen en Heist-op-den-Berg 2 waardevolle bedevaartsoorden te ontdekken zijn?